

Előfizetési árak:

Egész évre . . 10 ft — kr.
Félévre . . . 5 „ — „
Negyedévre . 2 „ 50 „
Egy óra . . . — „ 86 „
Egyes szám ára 4 kr.

Kiadóhivatal:

PÉCSETT. Mária-u. 1. sz.
a kir. ítélőtábla épületével
szemben,
hová az előfizetések és a lap
szétküldésére vonatkozó föl-
szólalások intézendők.

Szerkesztői iroda:

PÉCSETT, Mária-utca 1. s.
a kir. tábla átellenében.
hová a lap szellemi részét
illető minden közlemény
intézendő.

Kéziratot vissza nem adunk

Hirdetéseket

a kiadóhivatal veszi föl

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Ledölt bányány.

Pécs, 1897. április hó 7.

(*) Rendjeleket, méltóságokat, mag-nasságot osztogatnak uton utfélen és aki pénzzel bírja és fizetni tud: az a kipurított summa szerint kapja a „közszolgálat terén kifejtett — bár ismeretlen tevékenységeért“ — a kitüntetések. Soha annyi „névtelen“ nagyság nem részesült a kormánykegyben, mint ma — a szabadelvűség uralkodása alatt.

Ilyen kegyencek kegyence volt Tarnóczy Gusztáv, az erőszakosságai folytán világhírűvé lett volt orsz. képviselő, gép-ügynök, később gépgyáros, részvénytársasági igazgató, s mint par excellence uzorás magánzó, akit végre annyi furfangos huzavona után utólért végzete: megérettnek látszik a börtönre.

Tipikus alakja a szolgálalkú strébereknek, akik előnyökért képesek mindenre. Közpályája a régi Deák-párt korhadása idején veszi kezdetét, midőn a hetvenes évek közepén nagyon szerény képviselőt tartott külföldi gépekből a fővárosban. Születése s kapaszkodása révén kihasznál minden összeköttetést, hogy nyakába sózza a vidéki gazdaközönségnek a nála bizományban levő gépeket, sokkal drágábban, mintha ezek direkt a gyárosokkal állottak volna összeköttetésben.

Mivel pedig a gépbizományi üzletre rossz napok jártak, az újpesti uton megvásárolt 5000 frtért egy üres telket, melyet jó ideig homokbányának használt, míg a befektetett 5000 frt meg nem térült. Ekként az azelőtt dombos telek az ut színterére leszállván, egy könnyű fedélű „gyárnak“ nevezett manufaktúrát rendezett be, ami talán gépjavitó műhelynek jó lett volna, de ő elnevezte fecskendő gyárnak.

Hozatott külföldről fecskendő alkatrészeket, idehaza összerakták, rátették firmáját s vigán ment az üzlet, különösen midőn kormányrendeletet erősen ajánlották a törvényhatóságoknak és községeknek a Tarnóczy-féle kupszelepes fecskendőket. Ebbe az időbe esik Tarnóczy vigéceinek szertelen sok visszaélése, midőn vármegye számra csapták be sorra a jámbor falusi népet drága pénz ellenében hasznavehetetlen tüzifecskendővel. Az egészségtelen konkurrencia következtében aztán maga a „gyáros“ ur sok honi céggel, mint Fehér Miklós, Walszer Ferenc, Seltenhoffer Frigyes soproni és egy bácskai fecskendőgyáros céggel a polgári, bünyői és sajtóbiróságok előtt a pörök labirintusába keveredett, dolgot adva vagy harminc fiskálisnak.

De hát ez a gyár is, dacára az erős kormányprotekciónak, a busás nyereségnek, nem prosperált. Ekkor adta a fejét részvénytársaság gründolására. Liphay Béla

b., Krausz Izidor, Brachfeld Szigfried, O'Donell gróf, Latkóczy Mihály, Bánó József, Braunecker Lamoral s még néhány pénzes embert sikerült „nagyszabású“ terveinek megnyernie s megalakította a részvénytársaságot, mely mint a később történendők bizonyítják, a legnagyobb foku szédelgésre volt alapítva, a minek a célja volt a felültetett részvényesek pénzeinek magához való kaparitása. Tarnóczy az átadott gyárat, (3) telket és felszereléseket 300.000 frtért számolta át részvények ellenében, míg a többiek félmillióra egészítették ki a részvénytőkét. Ekként Tarnóczy 200.000 frt friss pénzhez jutott, holott az egész gyára az időtájt nem ért 5000 forintot.

Ekkor jött egy szigorú belügyminiszteri meghagyaték, hogy minden község tartozik magát ellátni tüzifecskendővel. Magyarország községeinek több mint fele a Tarnóczy-gyárból volt kénytelen 10—15 éves törlesztésre 300—1000 frtos fecskendőket megvásárolni. A kötelezvények 10—15 évi részletfizetésről szóltak, a mikért az illető vármegyék vállaltak jótállást. Persze, egészen más lapra tartozik, hogy a drága fecskendők mindenre jók valának, csak éppen tüzoltás céljaira nem.

Azonban éppen itt kezdődik a bibi. Ezeket a községektől kapott kötvényeket egész összegükben 50 százalék ellenében

A „Pécsi Figyelő“ tárcája

Két virzsinia.

A századhoz jött egyszer egy ember. Ugy volt, hogy néhányat kiszuperáltak, egy felakasztotta magát s hogy a létszám teljes legyen, behívtak néhányat a tartalékból. Az ilyen behívottak rendszerint idő előtt mennek szabadságra, két évet szolgál és elküldik, mert több az ujonc, mint kellene. Meg is házasodnak otthon, mert épp farsang előtt éri őket a szabadulás s mire tavaszra virrad, hogy most már a családjáért fogna valami kétkézi munkához, meglepi a behívó. Szomorú ábrázatok ezek. A katonaság sehogy sem jó, bolond volt, aki legelsőbb kitalálta, aki pedig már fiatal feleséget is hagy otthon, attól ugyan semmiféle jókedvet ne várjon senki.

Tavaszzal jöttek vissza vagy öten, a kik az őszön idő előtt mentek haza. Akkor irigyelték valamennyit, ők szomorkodtak, a szomorúságra ritkán hajló baka meg nevette őket, a kik az otthon való fiatal asszonyt fölcserélték ezzel a másik asszonnyal, a mely a vállukon függ. Ugy tartja a regula ugyanis, hogy a katonának szeretője lehet mindenféle fajta, azonban a valódi hites felesége a puska, ennél fogva azt úgy kell ajánozni és gondozni, mint a fiatal szerelmes

asszonyt. Ilyen poetikus futamokra vetemedik néha a regula, azon okból, hogy minél kevesebb rozsdá legyen a fegyver csövében.

Az öt behívott közül négy volt ismerős, egy pedig új, a póttartalékból, különben mindnyájan a Cs betűből. Csöke, Csépe, Csányi, Csókai, Csuvár. Mikor kiderült valamelyik irodában, hogy nálunk öt ember hiányzik, az extrabakkancsos irnokkáplár felütött egy könyvet és abból kiírta, a kik behívandók. Épp a Cs betűnél ütötte fel, vagy lehet, hogy szépen tudta írni ezt a betűt. Így jöttek be a Cs betűsök, míg az alfabet többi emberei otthon maradtak a falvakban és sejtésük sem volt arról, hogy micsoda kis soron mult az ő behívásuk. (Ilyen apró dolgokon áll az egész élet — mondta Franz Kerekes kompániaszuster, az pedig nem volt bolond ember, mert az ezredes urnak is ő csinálta a cipőket.)

Ez a póttartalékos, a kit így tavasszal berántottak, nem volt már gyerek. Magas ember, a vállalai kissé törődötték, mint a kit elhuzott a dolog, a bajusza hosszú, és lekonyult, felesége van otthon és gyermekei és most ime három évet kell odalennie. Van efajta sorsu ember nem egy: olyanok például, a kik katonának valók volnának, husz éves korukban is, de otthon maradnak az öreg, beteg anyjuk eltartására. A póttartalékban vannak és katonák a papiroson. Egy-

szer aztán évek mulva meghal az öregasszony és a nagyszakállu emberek bekövetkeznek ujoncnak.

Szóltan volt bizony ez is nagyon és azonfölül szomorú. Egy ideig külön tanítgatják a hadi tudományokra, de ez nem sokáig tartott, mert már értett hozzá.

— Voltam én már berukkolva kéröm. valami három év előtt — mondta.

Egyébként ritka szorgalmas ember, ami különlegesség az e fajtaéknál. Akinek hazajár minden gondolatja, nem sokat törődik a kaszárnyaélet furfangos rendjével s ilyen módon minduntalan valami szabályzatba botlik. Sok van ilyen szabályzat nagyon és tudtán kívül is követhet el botránnyokat az ember. Például ha három centiméternél hosszabbra nő a haja. Ez a vén póttartalékos azonban gondosan kerülgette a szabályzatok kátyuját és nem volt azzal baja soha senki-nek. Mert nem beszélgetett a többivel s hogy öregebb is volt, idővel bizonyos tisztelet környékezte. Mert a hova küldték, ment szóttalan, megjött szóttalan s ha mindenféle hoimija rendben volt, kurta pipára gyújtott és füstölt hallgatag. Olykor levelet irt haza, néha pénzt kapott, pár forintot, amit bizonyosan a maga meg a gyermekei szájától huzott el otthon az asszony. Aligha költötte el azt is, a dohányon kívül nem érezte egyébnek szükségét.

Időközben Bécsbe került az ezred. Csinos kis utazás volt az, negyvenhat napig tartott, miután rövidség kedvéért utba ejtet-

leszámították a pesti hazai takarékpénztárnál, csak hogy meglegyen az első évi osztalék — csaléteknek, jöllehet a mérlegben ezek a már jogérvényesen eladott és átruházott kötvények teljes névértékükben szerepeltek, tényleg nem is voltak a társaság birtokában, hanem a leszámítolást eszközölő pénztézet Wertheimjaiban. Tarnóczy ekkor vezérigazgató volt 6000 ft évi fizetéssel, tantiémmel és 300.000 ft áru részvényeinek osztalékaival. Ime, milyen zseniálisan tudta megmutatni ez a jeles iparlovag, hogy lehet a semmiből vagyont, még pedig nagy vagyont csinálni.

Jött azonban a második üzleti év. A hosszú lejáratú községi kötelezők készpénzre való leszámítolása még nagyobb vehemenciával folyt, mert a gyár fizetési kötelezettségeinek nem volt képes megfelelni, temérdek adóssága volt nyersanyagért, üzleti összeköttetések ellenszámlákkal fedeztettek, de készpénz nem igen volt. A pesti hazai takarékpénztár megtagadta a községi kötelezők további leszámítolását, miért is — csak hogy pénzt lássanak — obskurus bankokhoz kopogtattak be velők, hol sikerült is 30 százalékra leszámítolítani valami 100.000 frtnyi értékű kötvényt. Hogy mit kaptak érte, bárki is kiszámíthatja.

A gyár már ekkor a krach szélén állott, törvény értelmében kérni kellett volna a likvidációt, vagy csődöt, azonban Tarnóczy zsenialitása ismét elodázta a katasztrófát. Ugyanis 3000 darab üzleti részvényét különböző strohmannok nevére deponálva, mert alapszabályszerűleg egy részvényes, bármennyi részvényt is birtoljon, legfeljebb csak tíz szavazatot gyakorolhatott, megszavaztatta magának nagy többséggel, napszámba fizetett ad hoc többséggel először a bizalmat, másodsor, hogy a fecskendőgyár szerszámgépeket előállító részvénytársasággá alakuljon át.

Mikor ez a határozat ki lőn erőszakolva, jól fizetett könyvatosok útján úgyszólván az egész fővárosi sajtó dícsimuszokat zengedezett az uttörő Tarnóczynak, (ekkor még Nyitra előtt voltunk) aki szerződtette Kossuth Ferencet még Olaszországban művezető igazgatónak, nevének nimbuszától remélvén szédelgéseinek további sikeres elleplezését. Rövid idő múlva azonban Kossuth átlátván Tarnóczy tervein, visszavonult s az omladozó kártyavár ekkor vette föl a Hunnia nevet.

Az eladott kötelezők részletösszegei nem folyván be a községek részéről pontosan a vevő pénztézetéhez, ez aztán magát a jótállást vállalt átruházó gyárat perelte, mint készfizető kezest. A folyton szaporodó perköltségek az üzleti mérleget nagyon megterhelték, a passzívák mármár a levegőben lógó aktívákat is fölülhaladták, Tarnóczy félvén a huroktól, mely nyakát kerülgeté, beadta a kulcsot, a Hunnia csődbe került.

A többit ismeri a közönség. Mi csupán csak azt csudáljuk, hogy nem ebből a manipulációból kifolyólag gyűlt meg a zseniális férfinak a baja, hanem egy mellékületéből kifolyólag, a mi voltaképpen alapját képezi vagyonának. Ugyanis mint csekély jövedelmű hétszilvafás nemes, nagy önmegtágadással összetakargatott még gépüzletei megkezdése előtt pár ezer forintot, a mivel úzsoráskodásra adta a fejét.

A fővárosi aranyifjuság körében jól ismerték Tarnóczy papát, a ki gazdag családból való sarjakkal pillanatnyi pénzavarain szívesen segített oly váltócska ellenében, melyeken a fiu atyja nevét is elhozta a magáé mellett. Soha sem gyanúsította a kiskorúakat, a váltók valódiságát illetőleg. Így volt ez a többi közt a könyvnyelmu Lazarovits gyermekkel is, a ki a fővárosban volt tanulni. Belekeveredvén azon-

ban a „társaságba“, pénzre volt szüksége. Tarnóczy ugyan pénzt nem adott neki, csupán rozoga gépeket, a miket alkalmazottai által megvétetett s ezek a lumpolni vágyó kedves publikának pár száz forintot adtak.

Igy lett az ifju Lazarovits 10.000 frttal adósa Tarnóczynak, a ki vele leplezett s büntetendő úzsorát folytatott; a többi fejleményeket aztán szintén tudják olvasóink távirati rovatunkból: végre törvény elé került a ravasz róka, a szédelgő iparlovag, mint közönséges sikkasztó. Bizonyosak vagyunk benne, ez egyszer nem fog kimenekülni.

Ime, egy non putaremnek kellett bekövetkezni, hogy ledöntse a mostani hitvány rendszernek egyik oszlopos bálványát; mert bizony sokan vannak ott a fazékpárton, a kik még ma is esküsznek a Tarnóczy nevére, mint a furfang és erőszak egyik modern istenére. Ime, mondhatjuk Dániel prófétával, a ki a babiloniaiak sarkányát fölpukkasztotta: Ezt tiszteltétek!

Hirek.

Pécs, 1897. április hó 7.

Hogy lehet vőlegényt szerezni?..

Szoborai Demeter nagyon elégedett ember volt, megáldotta az Isten kilenc leánnyal. Csak hogy Demeternek nem a kilenc leánya, hanem az okozott igen nagy gondot, honnan vegyen ő kilenc vőlegényt. Hiszen ha még lehetne, a föld alól is kikerekítené az árát, de az a baj, hogy még venni sem lehet.

Demeter gondolt nagyot. Az apró hirdetések közt pályázatot hirdetett. Ki tudná a legbiztosabb és a legkönnyebb módját annak, hogy kilenc leánynak kilenc vőlegényt szerezhesse az édes apjak.

tük Krassó-Szörénymegyét és Er Diószegnél ültünk vasutra. E hosszú csavargó marsok alatt is az volt ő, ami azelőtt, még csak azt sem kérdezte, hogy mikor érünk az ut végére voltaképp.

Odafönt, amíg szolgált, aligha ment ki a maga kedvéért a kaszárnyából csak egyszer. Nyári estéken az ablakhoz állt és nézte a Ring környékén forgó tömeget, amely akkor támad legjobban életre, mikor a kaszárnyában már le kell fektüdni. Abban a szakaszban, ahol ő lakott, vasárnap délutánokon sohasem kellett alkudozni a legénységnek egymás között, hogy ki legyen az a reglamaszerű ember, akinek otthon kell maradni, mert ő ugyis otthon maradt. Felsöpört, kitesztitotta a lámpát, lefeküdt az ágyára és nézte a falat. Három regiment lakott akkor a rossai kaszárnyában, mégis kongott egy ilyen napon az egész kővár, aligha lehetett benne teremtett lelket találni. Valami diszkrét huszonnyolc napi internálás otthon tartott s kódorogtam a nagy hodájban. A kantinokban sehol tenki, a sör rossz volt, mert nem fogyott, az ilyen hangulat igen alkalmas arra, végigjárni a szobákat és diskurálni azzal, akit épp otthon talál az ember. Úgy hívják ezt, hogy: komázás. Most is az ágyán üldögélt és ütögette össze a csizmája patkóit.

— No van-e kedve elmenni a szekérszekhez három hónapra?

— Minek az, kérem? — kérdezte az ember.

— Egy lovászra lesz szükség itt a száznál, ki kell tanulni a lóval való bánást.

— Nem köll az neköm, kérem —

mondta megint. — Értök én ahhoz így is, kérem.

— De nem úgy, ahogy otthon csinálja kend, nem úgy kell érteni. Hanem ahogy itt kell.

— Hát úgy kérem. Tudom én azt mind. Aztán hol tanulta?

— Hát a huszároknál, kérem. Szolgáltam én ott másfél esztendeig s bólogatott hozzá csendesesen a fejével.

Megütödvé kérdezősködtem. Az ember, akit hozzánk ujonc gyanánt adtak, már másfél évet szolgált. Ilyformán, mert nálunk is eltöltött ugyanannyit, törvény szerint kitelt a három esztendeje. Kikerestem a katonakönyvét, abba bele is volt írva.

— Hát hogy nem szólt erről kend eddig semmit?

— Nem vagyok beszédös természetű kérem.

— No ennek pedig utána járunk. Haza megy kend, ha lehet.

Fölvillant a ezeme.

— Hej — sóhajtott — az igön nagyon jó volna, kérem.

Jelentem is másnap a kapitánynak, akit szintén meglepett ez a dolog. Igen pontos ember volt a mi öregünk, akiről a baka példaszó azt beszélte, colstokkal méri az ágyakat, hogy a reglama szerint való távol-ságban vannak-e a faltól, azonfelül pedig mód fölött igazságos. Ment is azonnal az irás az ezredeshez s másnap este már parancsba jött, hogy a másfél éves huszár, másfél éves baka azonnal szabadságotandó. Ott állt ő is a sorban a szokott délutáni parancskiadás-

nál, mikor mondták neki, hogy holnap megy haza.

Haza . . . Csak az idegen országban katonáskodott érte meg azt, hogy micsoda nagy dolog az. Az ember azonnal rakta össze a holmiját, a raktárból lekerültek a polgári ruhái, a miket maga varrt be másfél év előtt egy zsákba. Tett-vett és estére már példás rendben számolt be az altisztjeinek a kincstári darabokról. Semmi sem hiányzott, minden jó állapotban és tisztán, fényesen. — Kár az ilyen rőndös embőrt haza eresztetni — mondta neki a káplár — kend még szolgálhatna vagy hat esztendőt, hogy példaadással lögyön a többinek. — De uram, — felelte az ember — elég volt ennyi is, a kis fiam tán már iskolába is jár.

Az utolsó este (mert másnap reggel vitte a transzport) bekopogott hozzám. A maga gunyájában volt már, hajadonfövel, mert a kalapot tisztességtudón kívül hagyta.

— Jó estét kívánok — mondta félenken.

Szokatlan kívánság ez a kaszárnyaéletben, a hol akár reggel, akár este, akár éjfélkor patkócsattogatás közt tudatja a belépő: Jelentöm alászan, begyüttem a szobába.

— Jó estét. Hát mi járatban?

— Nem ögyébben, — mondta beljebb kerülve a lámpavilág elé — minthogy tudom, hogy a szabadulásomér a zörmester urat hálálhatom. Hát ha tüllem ezt a két szivart elfoganná.

A kantinos rózsaszín papirosába burkolva letett az asztalra két virzsínia szivart az egyszerű ember.

A pályázati hirdetés megjelent, Szoborai Demeter pedig várt türelemmel ama bizonyos rózsza után.

— És ime nem hiába.

Már másnap két pályázó jelentkezett.

Szoborai Demeter előbb az egyiket, egy erősen vörös képű, meglehetősen urias öltözött pályázót vezetett be a szalonjába.

— Kihez van szerencsém? kockáztatta meg a kérdést, miután nagy udvariassággal helylyel kínálta meg vendégét.

— Én, kérem, Kohn Tamás vadjok.

Szoborai Demeter menten belátta, hogy itt már felesleges az a kérdés, hogy hogy hívták azelőtt?

— Tehát Kohn Tamás? örvendek.

— Utazó vadjok.

— Utazó? És miben tetszik utazni.

— Rendes körülmények között gomblyukban, most azonban nadszerű eszmében.

— Ugy? Tehát ön ismeri a módját annak, hogy kell kilenc leánynak kilenc vőlegényt szerezni?

— Kihitűnően. Biztosítok a tekintetes orat, hodj nyakra főre fogják magukat jelentkezni a vőlegények.

— Halljuk! Halljuk! Rendkívül kíváncsi vagyok.

— Khérem oláson. Irjok ki az ojságba, hodj minden kisasszonynak von tizezer forint hozományja.

Szoborai Demeter gyorsan belátta, hogy ez nem lehet tiszta munka s még gyorsabban ajánlotta magát a gomblyukban utazónak. De kíváncsi volt a másik véleményére is s fogadta nagy lelki nyugalommal azt is.

— Én kérem hordár vagyok a Király-utca sarkán.

— Nagyszerű — kiált fel Demeter ur, Hát a Király-utcának sarka is van? Eddig csak azt tudtuk róla, hogy se eleje, se vége.

— Igen kérem, sarka. És ezen a sarkon olvastam az ujságban, hogy kilenc leánynak kilenc vőlegényre volna szüksége. Nagyszerű és biztos tervem van. Irjanak a kisasszonyok nőtlen ifjaknak szerelmes leve

— Szijja el, — biztatott jólelkűen.

— De köszönöm, nem fogadhatom el. Nem szoktam szivarozni. Szivja el maga. Jó lesz ez az utra nagyon.

A kezébe adtam.

— Ejnye, ejnye — mondta szégyenkezve — Pedig azt hittem . . . Talán meg is bántottam . . . Mégis csak másfél évet maga spórolt mög neköm.

Állt egy darabig, aztán hangosabban mondta:

— Ugyan vögye mán el!

— Nem veszem én. Inkább gyujtsion az egyikre. Ilik az az ilyen szabadságos katonának.

De már azt még sem tette, hogy rágyujtott volna. Elkészönt és ment. Látszott rajta, hogy nem a rendes lelkiállapotában van. Kissé meg volt zavarodva. Zavarodott emberek szokása, hogy kifelé akarják nyitni a befelé nyíló ajtót.

— Ejnye, ejnye — dörmögte még az ajtóban, mielött becsukta volna. — Ejnye, ejnye.

Hallatszott, hogy az ajtó előtt megáll, tétováz, azután pedig megindul.

A szobám előtt volt egy üres konyha. Nős altiszi lakás lehetett valamikor. Volt abban a konyhában egy árva tűzhely, aminek a karikáit rég ellopkodták. Arra volt csak alkalmas, hogy ha az Untere Prateron megdicsérte a legénységet a király, azon verték csapra nekik a jutalomba kapott sörs hordót.

Másnap reggel, mikor ebbe az előszobába kiléptem, látom, hogy a tűzhely fekete vastábián valami nem oda való tárgy hever. Oda volt szépen a közepére téve a kantinos rózsaszín papirosában a szabadult ember két virsziniája.

leket. Kérem én nem vagyok babonás és nem vagyok önző, de akinek én viszek szerelmes levelet egy leánytól, az menten hipnotizálva lesz s addig nem leli nyugalmát, míg a levélíró kisasszonyt feleségé nem teszi.

Szoborai Demeter okos ember. belátta, hogy ez a hordár üzletet akar csinálni magának, de a terv képtelen, valószínűtlen dolog.

Busulni kezdett. Nem azért, mert kilenc leánya van, hanem mert ez a bolond világ csufosan bánik a pártában maradt leányokkal. Tartott tőle, hogy nem tesz kivételt az ő gyermekeivel sem.

Végre örömhirt olvasati az ujságban. A nők előtt megnyitották az egyetemet.

— Brávó, kiáltott fel Demeter ur. Legyen valamennyi leányom orvos. Így legalább, ha nem mennek férjhez, megmarad számukra az a tiszteletet parancsoló mentség, hogy teljesen hivatásuknak akarnak élni.

Szoborai Demeter ur, mind a kilenc leányát felvitte Budapestre s ma örömmel állított be szerkesztőségünkbe.

— Uraim — kiáltott boldogan. Irják ki az ujságba, hogy kilenc leányom van, mind az orvosi pályára szántam. Fenn tanultak Budapesten, de uraim, egyből sem lesz orvos, nem, hanem mind asszony, beleszerettek és eljegyezték őket. . .

— Kik?

— A tanár urak!

No lám, lám, a házasságot nem lehet erőltetni, annak nincsen rafiniált módja s ha van is, csak kivételes esetekben sül el. A házasság uraim a véletlen dolga.

Napirend 1897. április 8-án.

Naptár: csütörtök, ápr. 8. — Róm. kath.: Dénes. — Prot.: Dénes. — Görög kel. (márc. 27.) Matrona. — Zsidó: Nisan 5. — Nap két 5 óra 10 percek; nyugszik 6 óra 23 percek. — Hold két reggel 8 óra 3 percek; nyugszik éjjel után 13 percek.

Időjárás: hőmérséklet 10 Celsius fok meleg; légnyomás 745. — Kilátás: a központi meteorológiai intézet jelzése szerint: enyhe idő helyenkint csapadék várható.

Színház: „Fekete gyémántok.”

Közigazgatási bizottsági ülés a városházán d. e. 11 órakor.

(Kamarai hangverseny.)

A „Pécsi zenekedvelők egyesülete“ folyó hó 10-én (szombaton) esti 8 órakor a „Hattyu“ nagytermében Schneider Istvánné, Dorsch Pálné urhölgyek és Hoffer Károly, Taky Gyula közreműködésével kamarai hangversenyt rendez. Műsor: 1. Bazzini Vonós négyes Előadják: Oszvald Ferenc (I. hegedű) Maletter László (II. hegedű), Girardi Józset (mély hegedű) és Zoller Nándor (celló.) 2. a) Wagner Richard. Walkür operából. Siegmund szerelmi dala. b) Hans Seling. Egy album lap. c) Rubinstein. Barcarole. Zongorán előadja Preuss Adolf. 3. Rossini. „Stabat mater“ oratoriumából Quando Corpus. Magán négyes. Éneklik: Schneider Istvánné urhölgy (sopran), Dorsch Pálné urhölgy (alt.) Hoffer Károly (tenor.) Taky Gyula (bass.) 4. Judassohn. Serenade. (Allegro, Nocturno, Menuetto, Tarantelle.) Vonós zenekar és fuvola. Előadja az egyesület zene kara, a fuvolarészt Thuma Vencei. Az egyesület új Schweighoffer féle zongorája ez uttal lesz először bemutatva. Bemenet: az alapszabályok 20. §-a értelmében a tagoknak és pedig a házastársaknak gyermekeikkel együtt díjtalan. Nem tagoknak egy korona. Jegyek este a pénztárnál válthatók.

(Eljegyzés.) Löwy Miksa helybeli kereskedő eljegyezte Hoffmann Paulinát,

Hofmann Simonnak, a „Hofmann és Kaufmann“ budapesti nagykereskedő cég beltárogának leányát.

— (Katonai fölülvizsgálat) volt ma délelőtt 9 órakor a vármegyeházán, hol a távollévő főispán helyett Sey László nyugalmazott árvaszéki elnök elnöklete alatt működött a vegyes, polgári és katonai tagokból álló bizottság. Fölülvizsgálatra került 12 családapa, a kiket valamennyit felmentettek, továbbá 12 katonaköteles legényember, a kik közül 8 at besoroztak.

(Az anya és leánya büne.)

A bonyhádi csendőrség egy anya és a leánya bünére jött rá a napokban. A váraljai határban elfutó patakban ugyanis egy kis csecsemő hullájára találtak s a vizsgálat beigazolta, hogy az Péter Karolin, odaváló leánynak magzata, a kit maga a leány anyja, Péter Józsefné dobott a patakba. A gyanu az, hogy az anya megmentendő leányát a szégyentől, annak magzatát bűnös uton tette életképtelenné és hogy még nyoma se maradjon, beledobta a patakba. A vizsgálatot folytatják s az majd kideríti az ügyben a teljes igazságot.

(Elfogott rabló.)

Takács István, szegzárdi lakos házába egy vándorló kinézésű fiatalember tért be a napokban. Mivel a folyosón senkit sem látott, észrevétlenül beosont az egyik szobába és onnan elemelte a tulajdonos zseboráját és 3 frt 30 kr. készpénzt. Mikor a zsákmánnyal távozni akart, épen akkor lépett be a szobába Takács Istvánné, akit, hogy a házat fel ne lármazza, a meglepett tolvaj egy két ökölcsepással eszméletlenül tett. S aztán kifutott a házból, de a cselédek mégis észrevették s utána siettek és az után járókelők segítségével elfogták. Akkor tűnt ki, hogy az elfogott rabló egy veszedelmes csavargó, akit Filipcsák Antalnak hívnak s Galiciából bevándorolva csavarogva élte napjait egész mostanig, mikor végre megérdemelt helyére, a börtönbe került.

(Uj anyakönyvvezetők.)

A belügyminiszter Baranyavármegyében a monostori anyakönyvi kerületbe Kovács László segédjegyzőt, a nagypeterdibe pedig Vörös József segédjegyzőt helyettes anyakönyvvezetők kinevezte s őket a házassági anyakönyv vezetésével és a házasságkötésnél való közreműködéssel is megbizta.

(Műkedvelői szinelőadás.)

A pécsi katolikus legényegylet — melynek tagjai már eddig is szép sikereket értek el a műkedvelői előadások terén — a napokban kezdte meg az előkészületeket egy újabb műkedvelői szinelőadás rendezéséhez. A legügyesebb és legtehetségesebb tagok vesznek részt ebben a műkedvelői előadásban, melynek napját már legközelebb megállapítják és akkor közre fogják bocsájtani a meghívókat is.

(Tolvaj orvtámadó.)

Bödö Antal, Öcsényhez tartozó ászokpusztai lakos, Német István öcsényi lakossal összetalálkozván az országuton, Német reátámadt és fején súlyosan megsebesítette. Az ütés következtében a megtámadott ember elvesztette eszméletét s ekkor az orvtámadó ellopta a tarisznyáját, melyben élelmiszerek

voltak és a zsebéből 10 frt készpénzt. A megvert ember mikor feleszmélt s látta, hogy az orvtámadó meg is lopta, sietett jelentést tenni a csendőrségnél. Németet el is fogták mihamar s be is ismerte azt, hogy Bődöt megverte és tarisznyáját tartalmával együtt elvitte, hanem azt, hogy pénzt is ellopta, már nem ismerte be. A tolvaj orvtámadót egyelőre fogva tartják s folytatják ellene a vizsgálatot.

— **(Szerencsétlen flótás.)** Ráilik es a közkedvelt elnevezés Csárgola Julisra is, a ki Viszai János dunaföldvári lakos gazdájától 15 frtot ellopt. Ellopta pedig a legnagyobb félelmek között, megkockáztatva azt a vakmerőséget, hogy belopózott a szobába, ahol gazdája aludt és annak mellényzetében tartott 185 frtból kivett 15 frtot. Az elloptott pénzt aztán egy kendőbe kötötte, de olyan ügyetlenül, hogy mikor megszökött, az uton a pénzt a kendőből elvesztette. Legalább ezt vallotta a csendőrség előtt és most — bár a lopott pénznek semmi hasznát sem vette — mégis a börtönbe került.

— **(Leégett ház.)** Gellei István, szavai lakosnak a háza a napokban, ismeretlen okból kigyulladt és teteje a tűz martalékvá is lett. A leégett ház biztosítva volt s így a kár nagyrészen megtérül.

— **(Nagy kár kis haszon.)** Belegrád Vilmos, villányi lakos házába, ismeretlen tettesek egy éjjel betörték. Az utcára nyíló ablak kerestvasait kiszedték s az ablakfalait egészen megrongálták, mire behatolhattak a szobába, honnan azonban egy 5 frt értékű vánkoslál egyebet nem emeltek el. Most keresik a tulajdonosnak nagy kárt okozott s maguknak csak kis hasznót szerzett ismeretlen betörőket.

— **(Választók figyelmébe.)** A fennálló törvények értelmében, akik a múlt évi adóhátralékaikat április hó 15-éig ki nem fizetik, elvesztik a jövő esztendőre szóló választói jogosultságukat. Még csak nyolc nap van hátra, s a terminus lejár, s akik adóhátralékaikat ki nem fizették, nem jutnak bele a választók névjegyzékébe.

— **(A pécsi püspöki tanítóképzőben)** a szokásos husvéti szentgyakorlatokat az idén Tomcsányi Lajos, jezsuitatársasági atya tartja. A szentgyakorlatok holnap (csütörtökön) kezdődnek délután 5 órakor s az intézet nagytermében tartatnak meg pénteken, szombaton és vasárnap s hétfőn reggel fél 8 órakor szentmisével fejeztetnek be.

— **(Uj tanító.)** Denkler Gáspár, rácpetrei osztálytanítót a paksi róm. kath. iskolaszék az ottani zeneiskolához osztálytanítónak és segédkantorrá választotta meg.

— **(Pénzt lopott.)** Kopa József, várkonyi lakos szobájába belopózott Kolumpár Rozi nevű nagypalli kóborcigányasszony és a szekrényből, melynek ajtaja nyitva volt, kiemelt harminc forintot és az odább állt. A káros a lopást bejelentvén a csendőrségnek, az csakhamar elfogta a tolvaj cigányasszonyt s a lopott pénzt meg is találta nála.

— **(Sikkasztó testvérek.)** Weisz Mór és Weisz Jakab, bonyhádi születésű kereskedősegedeket körözteti most az aradi

törvényszék. A testvérek ugyanis Aradon, hol legutoljára tartózkodtak, sikkasztás bűnébe estek s ezért megindították ellenük a bűnvádi eljárást. A két testvér azonban nem várta be az eredményt, hanem megszökött Aradról s most ismeretlen helyen tartózkodnak. Weisz Mór 21 éves, a bátyja, Weisz Jakab pedig 25 éves; mindketten több nyelvet beszélnek, különös ismertető jelük azonban egyiküknek sincsen.

— **(Felgyújtott szalmakazal.)** Jó Dömötör Károly, faddi lakosnak 185 frtra biztosított szalmakazla gyújtogatásból származó tűz prédája lett a napokban. A vizsgálat során vallatásra is fogták Badics Pál ugyanottani lakost, akit a tűz keletkezésekor a szalmakazaltól elfutni láttak. Az azonban tagadja, hogy ő gyújtotta volna fel a kazalt; bár azt sem tudja igazolni, hogy miért járt ott körülötte. A gyanus tűz igazi keletkezési okának kipuhatólása végett tovább folytatják a vizsgálatot.

— **(Szélhámos paraszt.)** Egy nagy, bárgyu kinézésű, piszkos, zsiros ruhájú paraszt embert kísért be tegnap este egy rendőr a rendőrségre, ahol egyelőre éjjeli szállást adtak neki. Mikor kihallgatták, azzal állt elő, hogy „csak bejött“ Pécsre és itt már el is költött vagy 50 frtot. Egész magaviselete azonban arra a gyanura adott alapot, hogy a paraszt furfangos módon akart magának pénzt szerezni s valahonnan szerzett pár váltóval akarta bizonyítani, hogy Mosdóson, a hová való, nagyobb ingatlana van. Már ügyvédnél és közvetítőknél is járt, de nem ültek fel neki, hanem a rendőrség figyelmébe ajánlották. A rendőrség egyelőre a pártfogása alatt tartja s egyszersmind a mosdósi előjáróságot is sürgönyileg kereste meg az iránt, hogy mikép ismerik ott a furfangos parasztot, aki most a szélhámoszágon rajtavesztett.

— **(Tolvaj csavargó.)** Varga István, csavargó napszámos Mőzaön két lopást követett el egymás után. Sendl Jánostól 3 kendőt, Pec Józseftől pedig egy csomó ruhaneműt lopott el. A decsi csendőrség a lopások elkövetése után rögtön nyomozására indult a tolvaj csavargónak s el is fogta azt s átadta a bíróságnak.

— **(Tolvaj szomszédasszony.)** Kis Jánosné, felsőireghi lakosnak az udvarából elveszett 4 darab tyukja 6 frt értékben. A csendőrség azonban csakhamar ki nyomozta, hogy a tyukokat Lénárt Józsefné, a káros szomszédasszonya lopta el, a ki a négy tyukot 1 frt 50 krért a tabi vásáron el is adta. A tolvaj szomszédasszonyt feljelentették a bíróságnak.

— **(Tettenért tolvaj.)** Stambach András véméndi kereskedőhöz, egy alkalmas pillanatban belopózott Stankovics Milics, véméndi lakos s elemelt attól egy vég vásznat. A tulajdonos azonban észrevette és üldözni kezdte a futva menekülő tolvajt, a ki egy darabig futott előle, de aztán oda dobta neki a vásznat és tovább szaladt. A kereskedő meglegeződve azzal, hogy jogos tulajdona megkerült, nem kergette tovább a tolvajt, a kit azonban még aznap feljelentett a csendőrségnél. Ezek keresésére is indultak, de a tolvaj nem várta be őket, hanem

hazulról megszökött. Most valahol bujdosik, míg lépre nem kerül.

— **(Öt lopás.)** Eanyi bizonyult rá Hunyadi Annára, arra a szarkatermesztett hajadonra, akinek elfogatásáról tegnapi számunkban irtunk. Trixler Aladár rendőrbiztos vezette a vizsgálatot ellene s a leány a bizonyítékok sulya alatt be is ismerte, hogy Szubrik Eteltől 7 frt 50 kr. értékű, Váry Gyulánétól 8 frt értékű, Pinc Teréztől 6 frt értékű és Guttman Jakabnéól 3 frt értékű különféle ruhaneműket lopott el. Mind e lopásokat betetőzte azzal, hogy Papp Juliánna 15 frt értékű gyűrűjét ellopván, a zálogházba csapta s az így szerzett pénzzel megakart szökni. Ekkor került aztán a rendőrség kezébe, honnan ma átkísérték a királyi ügyészség börtönébe.

— **(Zátonyra jutott hajó.)** Mohácsról írják: Bezdán alatt, a Dunán a Dunagőzhajózási társaság Albrecht nevű személyszállító gőzösét a nagy vihar zátonyra vetette. Az utasok nagy rémületben voltak, mert a hajó sokáig vesztegelt. Csak éjjel felé sikerült a Haynald, Elba és Neptun gőzösknek az Albrechtet helyéből kimozdítani. Az utasok egyike sem sérült meg, bár egy csónak hat emberrel fölborult, de mindnyájan megmenekültek. A budapesti hajó is félnapi késéssel érkezett meg Mohácsra.

Szemorvosok által legjobbaknak talált szemüvegek, orrszorítók és hőmérők rendkívüli olcsó árak mellett a legujabb s legcélszerűbb foglaltványokban Schönwald Imre cégnél Pécsen, Király- (fő) utca (Hattyu-éptület) kaphatók s ugyanott minden e szakba vágó javítások azonnal és a legjobban eszközölköttek.

Művészet, irodalom.

○ **A gyimesi vadvirág.** Nagyon felszíngázta a fővárosi kritika a pécsiek érdeklődését, de lehet, hogy egy kis Pálffy-láz is járult hozzá, mert a rendes és nem rendes színházi habituék a színház minden zezugát megtöltötték. Persze, abban a hiszemben, hogy egy minden ízében népies darabot látnak, túrül metszett, hamisítatlan magyar alakokkal, meleg szívu emberekkel, a melynek valahol az Ormányságban található. E helyett azonban azt tapasztalták, hogy a három felvonásos, elég hosszúra elnyújtott darab egyik felében folyton táncolnak a karcincás leányok, a nagyszáru csizmákba s fehér daróc nadrágba bújtatott legények fölösen sokat dalolnak, sóhajtoznak, panaszkodnak, aggodalmaskodnak, sirnak. A cselekmény lassan halad a kifejlés felé, a mely csak néhol néhol népies, legtöbbször azonban keresetten népies és banális frázisokkal van tarkázva, olyanoktól, a melyenektől rendszerint hemzsegnék a kezdő novellairók tárcái.

Közönségünk mindennek dacára rokonszenvesen fogadta a darabot, a mely minden fogyatkozásai mellett is rendkívüli tehetség munkája. Az első felvonás voltaképpen ethnografiai tanulmány s Somogyi igazgató derekasan kitett magáért az egészen hű székely kosztümökkel. Magának az új népszínműnek meséje a következő:

A csángó székely nép egy kis falujában történik az egész: a helyszínt és hangulatot az igazán szép dekoráción kívül lokális ünnepek, lakodalom és bucsu adják meg. Két legény, Balánka Imre és Fábian Gyurka, vetekszenek az elsőség dicsőségeért

és a vadvirág, Prezmert Magdolna szerelméért. A küzdelemben Imre marad a győztes, az ő felesége lesz a szép Magda, de a szívében marad a félésnek egy tüskéje. Pedig a felesége igazán, tiszta szívvvel szereti őt s Gyurka is inkább Balánka Imre hugába, Mariskába szerelmes, mint a feleségébe. Nehéz indulatu legény létére azonban, akit régi családi haragot tartó anyja is ösztökél, megfogadja, hogy buszut áll Imrén. Boszuját azzal kezdi, hogy elcsábítja Imre hugát, a ki szégyenét az ángyának, Magdolnának vallja meg. Ezalatt a Gyurka haragja is elpárolgott s amikor Magdolna arra kéri, hogy tegye jóvá hibáját, azt megígéri. Magdolna erre örömeiben megölelgeti, megcsókolja, amit a leselkedő harangozó rögtön beáruul a Balánka Imrének. A férj féltékenysége ismét fölbred és késsel rohan képzelt vetélytársára, de amikor szembejönnek rá az éneklő bucsusok, tudatára jut annak, hogy mit akart tenni, eldobja a kést, zokogó feleségét pedig eltaszítja magától. Ez a rendkívül hatásos és poétikus jelenet, amelyben sok az erő is, a második fölvonás vége. A harmadik fölvonásban egyszerű magyarázatokkal tisztázódik a helyzet. Gyurka jóváteszi hibáját Mariskával szemben, Imre és felesége pedig, akit az öngyilkosság széléről hoznak vissza, szintén boldogok lesznek.

Fölöttébb kár, hogy a hangulatot minduntalan rontják az ilyen novellai mondások, mint: Édes gyönyör járja át valómat . . . Szemed riktó fénye . . . ezrei tündérem . . . Hogy tőrtek meg körötökben . . . Mária, az igénytelen csángó-leány néhol úgy beszél, mint valami szalon darab hősnője: pedig annak, a ki szindarab írásra adja a fejét, tudnia kellene, hogy a nép gyermekei a szenvedély legmegrázóbb pillanatában sem beszélnek cicomás nyelven, legfeljebb olyan

szavakkal sallangozzák föl mondásaikat, a melyeket az ő egyszerű világukból merítenek. A falusi élet, az erdő, a mező, a hegyek nem tanítanak affektált beszédre. A magyar ember beszéde egyszerű, szíves, szülő és csak legérzelmesebb perceiben virágozza föl beszédét, a mely legnagyobb kedveskedésében is erős, de sohasem szentimentális. De ha még nem is egészen teljes Géczy Istvánnak népies nyelve, „A gyimesi vadvirág” följogosít a reményre, hogy egészen jó darabokat várjunk tőle. Van egy pár jó alakja, melyeket ugyan a „Falu rosszá”ból kopizált, de tényleg hatást csinált velök s ügyes alkalmazkodó tehetségéről ad bizonyosságot.

Az előadásról szólva, általánosságban ki kell jelentünk, hogy a Somogyi-rend szer szerint való kapkodás és készületlenség meglátszott az egész személyzetben, az egy Pálffy Ninát kivéve, aki pompásan beleélte magát eredeti szerepébe s chic-kel, pajzán jókedvvel, majd midőn kellett, kelő drámai erővel, tudással, érzellemmel játszotta meg egészen neki való hálás szerepét. Mintha már vagy százszor játszotta volna; pedig bizony ezt a Prezmert Magdolna szerepét ő kreálta nálunk, bebizonyítva alkotó tehetségét. A nagy közönség hálás is volt hasonlíthatlan játékáért, tapsokban, kihívásokban nem fukarkodott s már első jelenése alkalmával fölzengett a tapsvihar, miközben egy gyönyörű készülékű élő viráglegyezővel lepték meg azok, akik nagyon is óhajtanak, hogy Pálffy Nina a jövő évadban is a miénk maradjon. Szíves örömezt csatlakozunk ehhez az óhajhoz mi is, mert meggyőződésünk, hogy különb primadonnát aligha fog kapni Somogyi, ha mindjárt dupla gázzal csalogatja is őket szép Magyarországon. Ezt azonban nem hisszük, hogy megtegye, ismerve

konzervatív elveit a pénzügyek terén. Kiss Pista szépen énekelt, de szerep nem tudása nagyon bosszantó volt. Juhász Ilka nem volt disponálva. Boross és Polgár képviselték a darab humoros elemét Gyarmathyval, aminek mindhárman pompásan megfeleltek. Pedig a legkisebb szerep is úgy van megírva, hogy különös gondot és alakítást kíván, de nem emelünk ki különösen senkit, mert általános készületlenség, vagy talán a készülődés miatt nem akarunk egy szereplőt sem külön megróni. (*+)

TÁVIRATOK.

— Püspöki konferencia. (A

„Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) A hercegprimás budavári palotájában ma délelőtt vette kezdetét Vaszary hercegprimás elnöklétével a püspöki konferencia. A kongruabizottságba beválasztották Steiner Fülöp és Szmrecsányi Pál püspököket; mivel azonban az utóbbi sokoldalú elfoglaltságára hivatkozott, helyébe Bende Imre nyitrai püspököt választották. A kongruabizottság jelenti, hogy most vizsgálja a beérkezett lelkeszi jövedelem összeírásokat. Ezután Vaszary Kolos bemutatja a miniszterelnök átiratát, mely szerint a király hajlandó az autonómiai kongresszust egybehívni. Mély hódolattal tudomásul vették s egyben a konferencia a primás útján fölkeri a miniszterelnököt, hogyha megnyeri a király engedélyét a kongresszus összehívására, intézkedjék a kongresszus egybehívásáról. Egy konkrét eset alkalmából kimondatott, hogy a görög és latin szertartású katolikusok közötti házasság

érezte magát fáradtnak s távozni készült. Reinhard kikísérte.

A kertajtóban egy pillanatra megállapodtak, míg a lovasz a lovakat elővezette.

— Ön bámulatba ejt — mondá Helén erősen szemügyre véve az erdészt. — Máskor meglehetősen lágy-szívűnek látszott s ha nem csalódom, szíve szerint házasodott — és ime most, a mikor talán örökre készül tőle elszakadni, honnét veszi most azt az erőt, a mely ilyen nyugodtá és biztossá teszi?!

— A kötelesség érzetéből, méltóságos asszonyom! — mondá az erdész lelkesülten.

Vége.

kezével vessen véget a földi létnek? Azt kérde né miért? s mit felelhetne neki? miért? — hisz maga sem tudná megmondani. Sokszor örvény nyilik előtte s vágy fogja el belerohanni.

Hosszu szünet után ismét az öreg törte meg a csendet.

— Wiekben is voltam — igen — csak meg kellett látogatnom a sógoromat! — Ő semmit sem változott, torkos, lus'a és egészséges! — Vanda férjhez ment, nem olyan szerencsésen, mint te; férjének semmije sincs, de van egy kis kölykük s ez boldoggá teszi a hozzá hasonlót.

E közben lopva megfigyelte a gyermektelen Helént, kinek arca változatlan maradt e birre.

— Tiszteletét küldi számodra — folytatá aztán — s azt is üzeni, hogy Zsófi kisasszony most miniszteri titkárné.

— Tudom, férje itt volt.

— A tanácsossal?

— Igen, Burg tanácsossal.

— Azelett sokszor volt veled dolgom. — Ha megirhatnám emlékirataimat! — Talán lesz még rá időm. — Cime lenne: „A kulisszák mögött!” — mert minden csak komédia, s az előítélet a sugó.

Ez alatt Helén férje néhány barátjával — katonatisztekkel és szomszédos birtokosokkal — a játékasztalnál ült. Az erdőben voltak, a hol későn, de annál

nem vegyesházasság, mert a két vallás tulajdonképpen egy vallás két ritussal.

— **Jelöltek az Erzsébetvárosban.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Budapesten az Erzsébetvárosban csaknem minden vendéglőre jut egy pártiroda. Az eddigi hét jelölthöz tegnap újabb négy lépett föl, és pedig: Devicic de Vecchio Ágost, Ihász György volt pincér, Fektor Ferenc volt irnok s most városatyja és Csajági Béla.

— **Elfogott ékszerész.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Linzer ismert bécsi gazdag ékszerészt letartóztaták. Passzívái 100.000 frton felül vannak, melyben leginkább párizsi és bécsi ékszerészek érdekeltek.

— **A nyitrai püspök arany-miséje.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Bende Imre nyitrai püspöknek szept. 8-iki aranymiséjét egyházmegyéje fényesen fogja megünnepelni.

— **Nemzetközi képtolvajok.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Ugy látszik, Európaszerte egy nemzetközi képtolvaj-banda működik, mert az országos képtári lopás után a bécsi Hofmuzeumból, tegnap pedig a madridi Prado képtárból tűnt el egy nagybecsű Murillo.

— **Gyilkos mostoha fia.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Makón tegnap este Kecskeméti Esztert és 12 éves cselédjét előbbinek mostoha fia, Fazekas Kálmán meggyilkolta oly módon, hogy ágyukat előbb petroleummal leöntötte s

meggyújtotta. A háznál levő 13 frtot magához véve, megszökött. Körözik.

— **Brassai bácsi beteg.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A 97 éves Brassai bácsi, a tudós világ nesztora, kolozsvári lakásán súlyosan beteg.

— **Lueger polgármestersége.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Bécsben Strobach polgármester lemondását korainak tartják, mert az a nézet, hogy Lueger a kiegyezés megkötése előtt aligha fog megerősíteni.

— **A német kereskedelmi törvény.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A német birodalmi gyűlés tegnap tárgyalta le a kereskedelmi törvényt s ma harmadszori fölolvadásban elfogadta.

— **A keleti sakkjáték.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A nagyhatalmak a görög külügyminiszterhez közös jegyzéket intéztek, melyben kijelentik, hogy midőn a nagyhatalmak a béke fenntartására törekszenek, semmi esetre se fogják megengedni, hogy a Balkánon, ha bármelyik fél lép is fel támadólag, abból az illető fél hasznot huzzon.

Konstantinápolyból táviratozzák, hogy a törökök már teljesen befejezték a hadi felvonulást a görög határra. 135.000 gyalogos, 35 lovas század és 108 ágyú van már a határon.

— **Inczedy ítélete.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A kuria ma délelőtt tárgyalta Czorda Bodog elnöklelte és Schedius bíró referálása alatt Inczedy

Lászlónak, a „Magyarország“ szerkesztőjének ismeretes ügyét a Paschold-féle aktalopási ügyben. A kuria leszállította a büntetést négy hónapi fogházra és 100 frt pénzbüntetésre.

NYILT-TER⁺.

Nyilt levél.

Tekintetes Somogyi Károly igazgató urnak.

Márczius 23-án kelt átiratunkban, melyhez a rendszeresen színházba járó közönség java része hozzájárult, azon kérdéssel fordultunk Önhöz, vajjon Pálffy Nina kisasszonyt a pécsi színházhoz szerződtetette-e igazgató ur és azon kérést intéztük Önhöz, hogy lehetőleg szerződtesse méltóztatásuk.

Fent érintett átiratunk vétele óta immár 15 nap mulott el a nélkül, hogy elhatározását velünk közölte volna. Bátrak vagyunk figyelmét felhívni arra, hogy az előzékenység lábbal tiprása az Ön hallgatása és elvárjuk, hogy bármily elhatározásra jutott is, azt a holnapi nap folyamán nyilvánosságra fogja hozni.

Pécsett, 1897. április 7-én.

A bizottság nevében:

Ifj. Fürst Gyula, Stein Oszkár.

* Ezen rovat alatt megjelentekért nem vállal felelősséget a szerk.

Laptulajdonos Felelős szerkesztő
SZAUTTER GUSZTAV PLEININGER FERENC
TAIZS JÓZSEF
kiadó.

kiadókban reggeliztek s most az ebéd előtt leültek egy-pár játszóra. A tisztek oly sűrűn isznak a győzelmes háborúra, s Egon — ámbár már régen letette a vállrojtokat — oly vitézül segédkezik nekik ebben, hogy valamennyien a legderültebb hangulatba jutottak.

A gyertyákat meggyújtották a nagy karos gyertyatartókban, s a szolgák az asztalterítéshez láttak, csendesen sűrűgve-forogva, mert ha ő méltósága ivott, akkor —

— Nyisd ki jobban a szádat! — kiáltá a szolgára, a ki halkán új vendéget jelentett be — ki van itt?

— Waldemár ur.

— Wal — Waldemár? — dadogja Egon — nem ismerem. — De aztán emlékszik s felhevült arca biborpirosra változott. — Az ördög érti a suttogásokat! — Mondd meg a grófnénak — én adok ki? egy pillanatra türelem! — mond meg, hogy bocsánatot kérek — majd holnap lesz szerencsém.

— Szép szerencse — mormogja aztán magában.

— Látogatás? — kérdi valaki a társaságból.

— Jelentéktelen! — Folytassuk, ha úgy tetszik.

Wiburg, az ön pohara üres.

A következő napok izgalmasak voltak: hadüzenet, szövetségek, mozgósítás! A vendégek eltűntek Helmburgból s mivel csak az maradt vissza, a ki alkalmatlan volt, Egon a helyzet komolyságára utalva szintén behajtatott a székvárosba.

Helén magára maradt köhécselő és az ut fáradalmaitól egészen elcsigázott atyjával.

Egy szép reggel sétalovaglásra esalta s mint mindig az erdős völgybe vette útját. Itt szokta magát egy királyi erdészlak előtt kinyugodni. Reinhard lakik itten, a kivel annak idején együtt utaztak, mikor „tanulni“ ment a székvárosba. A sors visszahozta a kedves erdőbe, hova annyira vágyakozott s egy csinos, jó kis feleséggel az oldalán boldogan élte napjait.

A mint Helén fekete lovagló ruhája uszályát kárjára vetve, kék fátyolát felhevült s mégis oly szép arcáról fellebentve a ház előtti virágos kertecskébe lépett, az erdésznő feidult arccal jött elébe.

— Ah, grófnő, tudja már? Az uram — — Többet nem tudott mondani a sirástól.

Férje is előkerült s megnyugtatólag tette a kezét vállára.

— Nos? — kérdi Helén.

— Behitták az uramat, el kell mennie a háboruba.

— Ez baj, de nem ő az egyetlen.

— Az igaz, de ő az egyetlen, a kiért a szívem meghasad.

Reinhard gyöngéden magához vonta az asszonykát s csitította.

— Hallgass, Mari — tudod, hogy nem segíthetünk a dolgon, — menj be! Ne hozz szégyent ránk a grófnő előtt.

— Mari asszony — bár siránkozó arccal — de engedelmeskedett.

Helén gyűlöli az érzelmes jeleneteket. Már nem

Egy jó családból való
okleveles
gyermek kertész
mielőbb alkalmazást keres.
Czim: lapunk kiadóhivatalában.

Lakatos

szerszámok
u. m. furógép, hajtó
kerékkel, satu, üllő és
több különféle lakatos
szerszámok és készletek
az üzlet felhagyása miatt,
olcsó árért eladatnak
Pécsett, Szcitovszky-
tér 5. sz. alatt.

4563. sz. **Árverési hirdetmény.**
tkv. 1897.

A pécsi kir. törvényszék, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Donner József pécsi lakos végrehajthatónak, Tischler Károly pozsonyi lakos végrehajtást szenvedő ellen 21 frt tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében, Dollinger András pécsi lakos utóajánlati kérelme folytán a pécsi kir. törvényszék és Pécs város területén levő, Pécsvárosi 1489. sz. betétben felvett 898. hrsz., 57. számú házra, udvarra 1860 frt becsár. mint kikiáltási ár mellett az árverést elrendelte, s hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1897. évi május hó 7. napján d. e. 10 órakor a kir. trvszék hivatalos helyiségében az árverési szobában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul, de csak utóajánlatot tevő által ígért 1320 frt összegben felül eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át, vagyis 186 frtot készpénzben, vagy az 1881. évi november hó 1. 3333. szám alatt kelt igazságügy-miniszteri rendelet 8. §-ban kijelölt ovadékképes értékpapirban a kiküldött kezébe letenni, avagy az 1881: 60. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Pécsett, 1897. évi márcz. hó 9. V kir. törvszék telekkönyvi hatósága.

Lukrits István
kir. táblai bíró.

Birtok

500 magyar holdas tagosított, délkeleti fekvésű, igen jó állapotban lévő
nemesi birtok

Baranya megyében, kényelmes urilakkal és szükséges gazdasági épületekkel, kedvező feltételek mellett eladó. Czim a kiadóhivatalban.

Richter-tele Horgony-Pain-Expelles
Liniment Capsici comp.

Ezen hírneves hámszer ellentét az idő megpróbáltatásnak, mert már több mint 27 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzblébként alkalmazatik kővérnyémél, osztrái, tag-szaggatásnál és meghűléseknél és az orvosok által bedörzölésre is mindig gyatrabban rendeltetik. A valódi Horgony-Pain-Expelles, gyaktorta Horgony-Liniment elnevezés alatt nem titkos szer, hanem igazi népszerű hátszer, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszerárban késleltetés van; főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapesten. Bevásárlás alkalmával igen óvatossá legyünk, mert több kisebbbirtékű utádat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget "Horgony" vedőit utalásisa vissza.

RICHTER F. AD. és társa, cs. és kir. udvari szőlősk. KUNOLSTADT.

Ruhaóvó intézet.

Bátorkodom a n. t. közönségnek tudomására hozni, hogy a Pécsett, Deák-utca 5. sz. alatt a Kellauer házban létező szücsáru üzletemben

ruhaóvó intézetet

nyitottam és ott mindennemű téli ruhát u. m. téli kabátokat, utazó bundákat, női gallérokat, karmantyukat, sapkákat és szőnyeget gondozás és a molyok elleni megvédés végett, jutányos árért elvállalok. Kivánatra a tárgyakat elhozatom és a legjobb állapotban vissza szállítom. **Kisebb javításokat ingyen** eszközölök. Együttal tudatom, hogy **Mandl Ármin** üzletében mint szakértő többé nem működöm.

A n. t. közönségnek kegyes pártfogását kérve
mely tisztelettel
Laufer S.
szücsmester.

Divatáru különlegességek

nagy választékban.

Női kabátok, vállgallérok és bollerok, (spanyolka) bel- és külföldi ruhakelmék, vásznak és vászonneműek, továbbá legújabb divatu napernyők óriási választékban

most kivételes olcsó árak mellett vásárolható

KLEIN testvéreknél Pécsett, Király-utca 3.sz.

Kivánatra minták küldetnek.

Tafta- és rayeselyem intrkint csak 95 kr.

Legdivatosabb fekete facon-selyem eddig 1.40 most csupán 98 kr.

9348. sz.
tlk. 1897.

Árverési hirdetemény.

A dárdai kir. járásbíróóság mint telek-könyvi hatóság közhírré teszi, hogy Re-kettye József sepei lakos végrehajthatónak Stetz Mihály bodolyai lakos végrehajtható szenedő ellen 128 frt tőkekövetelés jár. iránti végrehajthatási ügyében az árverés a dárdai kir. járásbíróóság területén levő Bodolya községben fekvő, a bodolyai 186. t. ltkvben felvett 1986. hrsz. ingatlanból t. Mihályt illető részére 410 frt 50 krban ezen megállapított kikiáltási árban elrendelés és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1897. évi április hó 29. napján d. e. 10 óra kor Bodolya községben a bíró lakosai megartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%/-át, vagyis 41 frt 0 kr készpénzben, vagy az 1881. 60-ik törvény-cikk 42. § ban jelzett árfolyammal felmért és az 1881. évi november hó 1. 3333. sz. a. kelt igazságügymin. rendelet 8. §-ban kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi 60. t. cz. 170. §. értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt át-szolgáltatni.

Dárdán, a kir. járásbíróóság mint telek-könyvi hatóságnál 1896. évi december hó 22. napján.

Maurer Frigyes
kir. albiró.

Férfi és gyermek ruhák, felöltők.

Jó minőség, elegáns szabás

Olcso árak!

ZENTLER-féle

cs. k. szab. udvari férfi- és gyermek-ruha gyári raktár

Pécsett, király-utca.

MARGIT

GYÓGYFORRÁS,

MAGYAR SELTERS

Vegyelemezve a budapesti m. kir. egyetemen. Szerencsés vegyi összetétele, kevés szabad, de gazdag, kötött szénsavtartalma kiváló hatásának bizonyult, különösen **tüdőbántalmaknál**, a hol a szabad av csekélyebb jelenléte megóvjja a beteget a káros, sőt **veszélyes izgatástól**, ellenben a félig kötött av gazdagsága a gyógyhatásu alkotórészeknek a beteg testrészekbe való gyors és biztos felvételét eszközi. tulajdonságának köszönheti a Margit-forrás azon kiváló előnyét is, hogy a hol szabad szénsavtartalom-erősebb ásványvizek, mint a **seltersi, gleicherbergi, tődőbajokban**, különösen **tüdővérzések**nél már nem alkalmazhatók, a Margit-forrás itt is a legjobb hatás mellett folyton használtatik.

A **tüdőbetegek** klimatikus gyógyintézeteiben, különösen a leglátogatottabb **Görbersdorfbán** a Margit-víz otthonossá vált. — Orvosi tekintélyeink Budapesten: **dr. Korányi, dr. Gebhardt, dr. Navratil, dr. Poór, dr. Kétly, dr. Barbás**; Bécsben: **dr. Bamberger, dr. Duschek, stb.** a legjobb eredményre alkalmazták a **légző-, emésztő- és húgyszervek általános huratos bántalmainál**.

Mint ivóvíz

präservatív gyógyszernek bizonyult a **kolera**-megbetegedés ellen,

borral használva a legegészségesebb ital!

Kizárólagos
főraktár

Édeskuty L.

cs. és k. és szerb
k. udv. ásványvíz-
szállítónál,
Budapest.

Ugyszintén kapható minden gyógyszerárban, fűszerkereskedésben és vendéglőkben.

Hirdetemény.

PIPUS KÁROLY, pécsi kereskedő csődtömegéhez tartozó, ferencziek-u. 8. sz. alatti bolt- és raktár-helyiségekben találtató, a csődleltár 1—2197. tétel számai alatt felvett

porcellán-, üveg-, kőedény-árak-, lámpák-, tükrök- és üzletfelszerelvények,

továbbá: a pótlólag leltározott s a pótleltár I—XV. tétel számai alatt felvett kő- és porcellánárak, melyeknek együttes **becsértéke 5438 frt 65 krt** teszen, a csődválasztmányának f. é. ápril 3-án tartott ülésben hozott határozatához képest **ajánlati uton fognak eladatni.**

Az ajánlatok **f. é. ápril hó 22-ik napjának d. e. 12 órájáig**, 50 kros bélyeggel ellátott, sajátkezűleg aláírt zárt nyilatkozat alakjában, **bánatpénzül**: a becsérték 10%/-jának, vagyis: **543 frt 86 krnak melléklésével**, alulírott tömeggondnoknál, — Perczel-u. 16. sz. — nyujtandók be. Későbbi ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

A választmány az eladandó tárgyak minősége, mennyisége és értéke, valamint a leltár helyessége tekintetében, szavatosságot nem vállal; a beérkezendő ajánlatok el- vagy el nem fogadása iránt, **ápr. 22-én d. u. 5 órakor tartandó ülésben határoz**, — fentartván magának a jogot: az ajánlatok közül szabadon választani, esetleg mindannyit visszautasítani. — A kinek ajánlata elfogadtatik, az köteles: az ajánlott összeget bánatpénzének különbeni elvesztése és a vételügylet megszűnte mellett **nálam azonnal lefizetni s 48 óra alatt az árukat elszállítani.** — Az el nem fogadott ajánlatokhoz csatolt bánatpénz visszaadatik.

A 317 frt 86 krt tevő könyvkövetelések, ugyan ajánlati uton a legtöbbet ígérőknek fognak eladatni, mire nézve a jelzett módon külön ajánlatok adandók be, u. a. határidőig. Az elfogadott vételár 24 óra alatt lefizetendő.

A vételügylet után járó kincstári illetéket s a nyugtábélyegeket vevő köteles fizetni.

Venni szándékozók az árukat, naponta d. u. 3—5 óráig, közbenjöttömmel megtekinthetik.

Pécs, 1897. április 5.

Kiss József,

tömeggondnok.